

Asia: VN/27287/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Suomen Uusiutuvat ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta. Lakiluonnos käsittelee huoltovarmuusmaksua.

Suomen uusiutuvat ry on entinen Suomen tuulivoimayhdistys, joka laajensi kesällä 2024 toimintansa maa- ja merituulivoiman lisäksi teollisen kokoluokan aurinkovoimaan sekä tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden yhteyteen rakennettaviin energiavarastoihin. Suomen uusiutuvat ry:ssä on noin 240 jäsenyritystä, jotka edustavat laajasti tuuli- ja aurinkovoima-alan hankekehittäjiä ja alihankintaketjuja.

Hallituksen esityksen tosiasiallinen vaikutus kohdistuu niin kuluttaja- kuin teollisuusasiakkaiden sähkön hintaan, jota esityksen mukainen maksu tulee korottamaan. Korotuksessa huomioitavaa erityisesti on se, että verrattuna nykyiseen maksuun teollisen ja kuluttajasähkön maksunkorotus on jopa 600 prosenttia, kun sen sijaan moottoribensiinin rasite laskee 21 prosenttia. Korotus ei ole siis teknologianeutraali.

Huoltovarmuus on koko yhteiskunnan yhteinen asia, jonka rahoitus pitää turvata, mutta kuitenkin jakaen se tasapuolisemmin koskemaan eri yhteiskunnan sektoreita. Suomen hallitus haluaa edistää yhteiskunnan ja erityisesti teollisuuden sähköistymistä. Poliittisten päätösten olisi viisasta

johdonmukaisesti edistää sähköistymisen tavoitetta. Sähköistyminen on vastaus ilmastotavoitteisiin, emmekä pärjää kansainvälisessä kilpailussa puhtaasti siirtymän investoinneissa, jos investointiympäristö on epävakaa eikä suunta sähköistykselle ole selkeä.

Sähkön omavaraisuus on vahvistunut uusiutuvan energian ja erityisesti tuulivoiman kasvun myötä. Suomalaista sähköntuotantoa ei uhkaa samalla tavalla riski varautua tuonnin keskeytyksiin, kuten on tuontipolttoaineiden kohdalla, mikä olisikin syy ohjata niille ylimääräinen huoltovarmuuden kustannus. Tuontipolttoaineet ovat historiassa olleet syy osoittaa huoltovarmuusmaksu sellaiselle hyödykkeelle, jonka mahdollisiin toimitushäiriöihin meidän on kansakuntana pitänyt varautua. Vastaavaa rasitetta ei kohdistu sähköön, jossa olemme vuositasolla pitkälle omavaraisia.

Sähköistyvän yhteiskunnan ja energiajärjestelmämme kohdalla on tärkeää olla huolellinen, että maksut osataan kerätä oikealla tavalla. Kiinnitämme huomiota energianvarastoinnin akkuratkaisuihin ja niiden kohdalla tapahtuvaan maksuliikenteeseen. Akkuihin varastoidun sähkön osalta tulee varmistaa, ettei huoltovarmuusmaksua peritä kahteen kertaan – ensin sähköä verkosta ladattaessa ja uudelleen, kun akusta purettu sähkö syötetään takaisin verkkoon tai käytetään kulutukseen. Tämä on tärkeää erityisesti energiavarastoinnin ja sähköjärjestelmän joustavuuden kannalta: energiavarastoja rakennetaan tukemaan nimenomaan sähköjärjestelmän toimivuutta.

Kiteyttäen Suomen uusiutuvat esittää, että lakiesitystä täydennetään siten, että akkujen osalta vältetään kaksinkertainen huoltovarmuusmaksu ja uusiutuvan energian asema huomioidaan neutraalisti. Esitämme myös, että sähköön liittyvää huoltovarmuusmaksua kohtuullisestaan nyt esitetystä.

Ollila Matias
Suomen uusiutuvat ry